

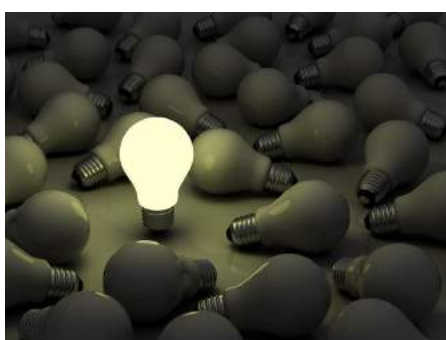
POR AL BATXILLERAT O AL FRACÀS?

Ansietat

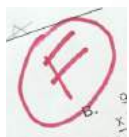
Insuficiència

Esgotament mental

Depressió

Insomni

RESUM

La tria educativa dels estudis postobligatoris a Catalunya continua sent una decisió difícil tant emocionalment com acadèmicament.

Atès a un interès comú d'una gran part d'estudiants adolescents que volen seguir amb els estudis i assegurar-se d'haver escollit la millor opció per ells, ens plantejem investigar per què hi han sovint desajustaments en el seu estat emocional que en alguns casos requereixen, fins i tot, intervencions de professionals de la salut.

En aquest treball s'ha realitzat una comparativa de diferents sistemes educatius actuals al món per poder determinar les febleses i les fortalezes del nostre. També s'ha recopilat informació sobre el desenvolupament emocional a l'adolescència i els principals trastorns mentals que ens podem trobar. S'ha pogut determinar la importància de treballar una bona intel·ligència emocional i ens plantejem si és necessària incloure el seu treball en el sistema educatiu. Relacionant-ho amb l'apartat anterior també s'ha fet un incís en les seqüeles que ha deixat la pandèmia de la Covid-19 i la complexitat de dur a terme una bona inclusió educativa.

Molta d'aquesta informació s'ha obtingut per entrevistes a diferents professionals d'educació, salut i estudiants, elaborant un documental audiovisual final.

El resultat de les entrevistes fetes i la informació aconseguida reafirmen la hipòtesi prèvia que els estudis de Batxillerat, ara com ara, no estan ben plantejats, tot i el nou model que s'acaba d'implantar aquest curs 2022-23 i que és de primordial importància tant una bona orientació acadèmica personalitzada pel tutor, com la necessitat d'incorporar el treball de la gestió emocional a l'aula.

RESUMEN

La elección educativa de los estudios postobligatorios en Cataluña sigue siendo una decisión difícil tanto emocional como académicamente. Dado a un interés común de una gran parte de adolescentes que quieren seguir con los estudios y asegurarse de haber escogido la mejor opción para ellos, nos planteamos investigar por qué hay a menudo desajustes en su estado emocional que, en algunos casos, requieren intervenciones de profesionales de la salud.

En este trabajo se ha realizado una comparativa de diferentes sistemas educativos actuales en el mundo para poder determinar las debilidades y las fortalezas del nuestro. También se ha recopilado información sobre el desarrollo emocional en la adolescencia y los principales trastornos mentales que nos podemos encontrar. Se ha podido determinar la importancia de trabajar una buena inteligencia emocional y nos planteamos si es necesaria incluir su trabajo en el sistema educativo. Relacionándolo con el apartado anterior, también se ha hecho un inciso en las secuelas que ha dejado la pandemia de la Covid-19 y la complejidad de llevar a cabo una buena inclusión educativa.

Mucha de esta información se ha obtenido por entrevistas a diferentes profesionales de educación, salud y estudiantes, elaborando un documental audiovisual final.

El resultado de las entrevistas realizadas y la información conseguida reafirman la hipótesis previa de que los estudios de Bachillerato, por ahora, no están bien planteados a pesar del nuevo modelo que se acaba de implantar este curso 2022-23 y que es de primordial importancia tanto una buena orientación académica personalizada por el tutor, como la necesidad de incorporar el trabajo de la gestión emocional al aula.

ABSTRACT

The educational choice of post-compulsory studies in Catalonia remains a difficult decision both emotionally and academically. Given the general concern amongst a significant number of adolescent students who want to continue with their studies and make sure they have chosen the best option, we consider investigating the root causes of the emotional disturbances that are becoming more and more common and that, in some cases, even require the interventions of health professionals.

In this project, a comparison has been made between different current educational systems in the world in order to determine the weaknesses and strengths of ours. Information about emotional development in adolescence and the main mental disorders that can be found has also been collected.

It has been possible to determine the importance of working on good emotional intelligence and the question we raise is whether it is necessary to include it in the educational system. In connection with the previous section, there has also been an emphasis on the sequels left by the Covid-19 pandemic and the complexity of carrying out a good educational inclusion. Much of this information has been obtained through interviews with different education, health and student professionals when preparing a final audiovisual documentary.

The result of the interviews carried out and the information gathered reaffirm the previous hypothesis that high school studies are not well planned at present, despite the new model recently implemented this academic year 2022-23 and that both, a good academic orientation personalized by the tutor and the need to incorporate the work of emotional management in the classroom are of paramount importance.

ÍNDIX

➤ 1. INTRODUCCIÓ	5
➤ 2. QUIN ÉS EL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU?	7
➤ 3. COMPARATIVA AMB SISTEMES EDUCATIUS D'EUROPA	9
➤ 4. COMPARATIVA AMB SISTEMES EDUCATIUS FORA D'EUROPA	14
➤ 5. EL DESENVOLUPAMENT EMOCIONAL EN L'ADOLESCÈNCIA	17
➤ 6. INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL	20
➤ 7. ÉS IMPORTANT L'EDUCACIÓ EMOCIONAL A L'AULA?	22
➤ 8. ELS TRASTORNS MENTALS MÉS FREQUENTS EN ELS ADOLESCENTS	23
➤ 9. LA INCLUSIÓ EDUCATIVA	25
➤ 10. LES SEQÜELES DE LA COVID-19 EN LA SALUT EMOCIONAL	27
➤ 11. PART PRÀCTICA	29
➤ 12. CONCLUSIONS	33
➤ WEBGRAFIA	36
➤ ANNEXOS	37

1. INTRODUCCIÓ

El títol del meu treball va molt lligat a una sèrie de preguntes que m'he anat fent al llarg d'aquest curs: Quants alumnes es pregunten cada any, "que faré quan acabi l'ESO"? Quan depèn d'un mateix si vol continuar estudiant o treballar? Quins estudis cal cursar per poder formar-te en el teu futur ofici?

Jo com alumna, ho he viscut. He viscut la pressió d'escollir entre el que vull, el que m'agrada, el que crec que necessito, el que la meua família creu que em serà de profit i/o el que la societat o entorn social et diuen que és el millor o pitjor per escollir.

Qui no coneix algun adolescent que no s'ha vist capaç de cursar un batxillerat per por a no passar-lo o no treure la nota necessària a Selectivitat? Qui ha començat batxillerat i no ha pogut amb la pressió i el ritme dels estudis i ho ha acabat deixant? Qui ha preferit fer estudis alternatius com "mòduls" i l'han allunyat del seu desig primari d'estudis universitaris? Qui ha volgut cursar un batxillerat només perquè creia que era l'única opció bona que tenia pel seu futur? Qui ha cursat batxillerat perquè creia que les altres opcions eren acadèmicament inferiors, seria un fracàs personal i no estaria ben vist pel seu entorn social? Quantes depressions i absentismes porta estudiar durant aquest període formatiu?

Per això i molt més he escollit aquest tema com a treball de recerca per fer un estudi i crítica constructiva de l'actual sistema educatiu que tenim implantat a Catalunya, comparar-lo amb altres sistemes educatius existents al món i dissenyar el que jo crec que seria l'ideal.

Així doncs, l'objectiu principal és deduir per què és un estigma els estudis postobligatoris, en concret el Batxillerat, en la nostra societat.

Altres objectius que m'agradaria assolir en aquest treball són:

- A escala psicològica conèixer com afecta tant el pas de la tria en acabar l'ESO cap a les diferents opcions acadèmiques com també l'afectació a escala emocional d'un estudiant de batxillerat o de l'última etapa de l'ESO.
- Saber quines són les tendències acadèmiques després de l'ESO actualment i, amb els resultats, esbrinar les causes.
- Saber i valorar quines propostes hi ha de futur per millorar aquesta situació i quines agradaria que hi fossin i no estan.
- Saber si es detecten molts casos d'ansietat, depressió o estrès per culpa dels estudis.

- Conèixer opinions de professionals com psicòlegs, pedagogs, psiquiatres i/o educadors amb relació a aquest tema.

Tots aquests objectius els assoliré mitjançant entrevistes a professionals i/o gent interessada en el tema, cerca bibliogràfica i documental, cerca per internet, enquestes i una observació sociològica.

2. QUIN ÉS EL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU?

Primer de tot definirem el concepte de sistema educatiu. Un sistema educatiu és el conjunt d'ensenyaments que s'ofereixen i els elements que estableixen l'ordre i funcionament d'aquests en un determinat país.

Cada país té el seu propi sistema educatiu, que s'adapta a les necessitats dels seus habitants i nosaltres ens centrarem en el que estem vivint, el sistema educatiu de Catalunya.

Inicialment, els nens/es dels zero als tres anys tenen com a opció instruir-se a la llar d'infants i continuar dels tres als sis anys amb l'educació infantil, aquesta segona etapa és gratuïta mentre que el primer any de la primera no ho és. És a dir, a partir dels dos anys l'educació ja és gratuïta segons la nova llei implantada des del setembre de 2022. Cap d'aquestes dues etapes són obligatòries, l'educació pública a Catalunya és obligatòria a partir dels sis anys fins als setze.

La primera etapa educativa comença amb l'educació primària que és fins als dotze anys, aquesta etapa és essencial, ja que és la primera educació que reben els nens/es.

La següent etapa és l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) que és la que completa l'educació bàsica i és dels dotze fins als setze anys. A partir dels setze anys els estudiants poden decidir escollir el camí acadèmic, el tècnic professional o començar a treballar.

Per aquells alumnes que no han obtingut el títol de l'ESO existeixen uns programes de qualificació professional inicial (PQPI) que els hi proporciona la formació bàsica i professional que els permeti una inserció laboral.

El camí més ràpid i directe per anar a la universitat i poder accedir als estudis superiors és el Batxillerat, que consta de dos cursos acadèmics i s'organitza amb diferents modalitats: arts (arts plàstiques, imatge i disseny i música, arts escèniques i animació cultural i social), ciències i tecnologia, humanitats i ciències socials i la general. Aquesta última modalitat és nova com a prova pilot aquest curs 2022-23 i només s'ofereix en 13 centres públics. El seu objectiu és acollir a tots aquells alumnes que vulguin desenvolupar capacitats pròpies de diferents camps científicoculturals per perfilar el seu itinerari formatiu i professional.

Un cop acabes el segon curs de batxillerat i obtens el títol de Batxiller, tens la possibilitat de fer la selectivitat i així poder accedir a la universitat o cursar un cicle formatiu de grau superior d'FP, entre moltes altres opcions.

Una altra opció és la formació professional que s'estructura en cicles formatius de grau mitjà i en cicles formatius de grau superior. Aquesta opció té com a finalitat preparar als estudiants per a l'ocupació en un camp professional i facilitar la seva adaptació a les

modificacions laborals que es poden produir al llarg de la seva vida, com també contribuir al seu desenvolupament personal.

Finalment, l'última etapa d'estudis és la Universitat, són diferents agrupacions d'educació superior, destinades a la formació de professionals en determinades àrees de treball. Per accedir-hi hi ha diferents vies:

- Si posseeixes el títol de batxillerat, pots accedir-hi mitjançant la selectivitat
- Amb un cicle formatiu de grau superior pots accedir-hi amb la nota mitjana del cicle formatiu, si no et permet arribar a la nota necessària per entrar a la carrera desitjada, has de realitzar la part específica de la selectivitat
- En el cas de persones majors de vint-i-cinc anys i que no compleixen amb cap dels requisits anteriors, poden accedir-hi a través d'una prova d'accés específica.

Per concloure explicant el nostre sistema educatiu, afegirem una nova característica que han implantat aquest nou curs 2022-23 a l'etapa de l'ESO i Batxillerat.

El Departament d'Educació ha decidit que el nou batxillerat s'estructurarà en l'aprenentatge per competències, tal com ja s'està fent als nivells educatius inferiors, és a dir, a primària i secundària. L'objectiu principal, segons Educació, és aconseguir un batxillerat competencial, "més obert i flexible". De tal manera que l'alumnat podria convalidar els idiomes, l'activitat esportiva o el voluntariat que faci fora del centre.

Aquest canvi de currículum també afectarà la selectivitat en el curs 2023-24. Les proves PAU hauran d'adaptar-se a aquest canvi, passant de ser unes proves memorístiques a una avaluació també més de competències.

La Llei Orgànica de Modificació de la LOE (LOMLOE) estableix que l'alumne pot obtenir el títol de batxillerat i accedir a la selectivitat amb un suspens si ho autoritza l'equip docent i també estableix que es pugui passar de curs, de primer a segon, amb dues assignatures suspeses.

Imatge extreta de la pàgina web "Flickr" – "Premisas para un Sistema Educativo Definitivamente Híbrido" publicada per Mikel Agirregabiria.

3. COMPARATIVA AMB SISTEMES EDUCATIUS D'EUROPA

Un dels objectius d'aquest treball era comparar el nostre sistema educatiu amb altres sistemes educatius existents al món i així veure quines febleses i quines forteses té el nostre. L'hem comparat amb sis països arreu del món on tenen una molt bona valoració del seu sistema educatiu.

- **SISTEMA EDUCATIU ALEMANY**

A Alemanya, els professors/es imparteix una preparació per a la vida adulta i professional de l'estudiant. Quan els alumnes acaben la primària ja es comencen a plantejar en què es volen especialitzar.

L'educació i la formació professional es fan de manera dual.

La primera etapa educativa és proporcionada per establiments que cuiden als infants fins que arriben als sis anys. En aquesta edat ja poden començar l'escola, però aquells nens/es que no tenen el nivell de desenvolupament necessari per anar a una escola tenen una altra opció en alguns dels estats federals d'Alemanya, com és ara assistir a unes institucions destinades a la primera infància.

La següent etapa és l'obligatòria, l'educació primària. Aquesta comença als sis anys i perdura durant nou anys.

Es continua amb l'educació secundària que continua essent obligatòria. Una vegada els alumnes han finalitzat l'educació primària els professors/es els aconsellen sobre quin tipus d'escola de secundària han de dirigir-se segons les seves capacitats. Hi ha tres tipus d'escola secundària a Alemanya:

- Hauptschule: Aquest centre ofereix educació acadèmica general en un ritme més lent per aquells alumnes que tenen unes qualificacions inferiors i no tenen el propòsit d'anar a la universitat en un futur. A més, s'estudien matèries més relacionades amb el món laboral.
- Realschule: El propòsit d'aquest centre és oferir una educació intermitja i se centra a omplir la demanda de treballadors qualificats per a serveis i indústries diferents. Un cop acabes aquesta educació, obtens una titulació que et permet accedir a millors formacions acadèmiques, una formació especialitzada que et permet entrar a la universitat o accedir a llocs de treball que s'ocupen del sector industrial, serveis i bancaris.
- Gymnasium: És el més desenvolupat i se centralitza molt en l'aprenentatge acadèmic. Moltes de les admissions per poder entrar a les universitats d'Alemanya demanen haver passat per aquest centre d'escolarització.

Una vegada acaben l'etapa obligatòria els estudiants passen a l'ensenyament secundari superior, això inclou una educació general a temps complet i escoles de formació professional. L'educació general a temps complet se centralitza a una qualificació específica i té una duració de dos a tres anys.

Per acabar, existeix una educació terciària, aquesta té un seguit d'establiments d'educació superior com ara les universitats o escoles d'art i de música i també d'altres que ofereixen cursos que ens preparen per poder accedir a una professió aquells estudiants que tenen l'educació secundària i la titulació d'ingrés a uns estudis superiors. Altrament, també poden optar per una alternativa a l'educació superior, uns centres on els estudiants reben formació acadèmica al mateix temps que pràctica.

Un altre factor a tenir en compte són aquells estudiants amb necessitats educatives especials. Per aquests s'han creat diferents centres educatius especials per a l'educació en general i per a la professional.

- **SISTEMA EDUCATIU FINLANDÈS**

Com a característica principal d'aquest sistema educatiu és que a Finlàndia es promou la igualtat en l'ensenyament, ja que independentment de la teva situació socioeconòmica pots accedir a l'educació que vulguis gratuïtament i en lloc de fomentar la competència entre els alumnes i les comparacions, l'escola bàsica es dedica a donar-los suport i orientar-los.

La seva característica clau és la igualtat d'oportunitats per tots els alumnes i poder aconseguir tot el seu potencial. El sistema educatiu es basa en la confiança i la responsabilitat.

L'ensenyament té un alt nivell general i els professors tenen total autonomia per dissenyar plans d'estudis i investigació.

La primera etapa educativa és a la infantesa. A Finlàndia és un dret universal poder accedir a l'educació abans dels sis anys mitjançant guarderies o guarderies familiars, amb això volen promoure el desenvolupament de l'infant i la igualtat en l'ensenyament, com bé he mencionat abans. A més d'això, aquesta etapa educativa és més econòmica per a les famílies perquè es finança amb impostos. També s'inclou l'educació preescolar, la qual han d'assistir els nens/es un any abans de començar l'etapa obligatòria durant un sol curs. L'educació preescolar prepara als nens/es de sis anys per entrar a l'escola bàsica l'any vinent amb set anys i és totalment gratuïta.

La següent etapa és l'educació obligatòria que té una duració de nou anys i es comença a l'edat dels set anys. L'educació és gratuïta pels alumnes, no han de pagar el material escolar ni els llibres de text ni tampoc el menjador, el servei de salut i benestar i el transport de casa cap a l'escola si és molt llarg.

L'etapa següent és l'educació secundària, encara és gratuïta i existeixen dos tipus: l'ensenyament secundari superior general i l'educació secundària superior professional. Per poder accedir a l'ensenyament secundari superior es basen sobretot en les teves qualificacions mentre que en l'educació superior professional et valoren altres aspectes com l'experiència laboral. Un factor a tenir en compte és que els alumnes poden combinar els dos tipus d'educació secundària i l'edat general dels alumnes és de setze a dinou anys.

S'ha de remarcar que l'educació és obligatòria fins a l'edat dels divuit anys.

L'última etapa educativa és l'educació superior que està dividida en dos tipus d'universitat: la universitat que està més orientada a l'educació acadèmica i la universitat de ciències aplicades que està més orientada a l'àmbit professional.

- **SISTEMA EDUCATIU DEL REGNE UNIT**

En el Regne Unit, l'educació es focalitza en oferir als alumnes les eines necessàries per a poder desenvolupar les seves habilitats i potenciar el seu ensenyament. A més, les classes són molt reduïdes perquè d'aquesta manera els alumnes puguin tenir una atenció més personalitzada i l'educació és gratuïta per a tots els nens/es.

Les escoles poden seguir la seva pròpia estructura educativa i alhora seguir amb les indicacions del currículum nacional.

Els continguts són similars en tots els territoris a excepció de les escoles privades que poden dissenyar el seu propi pla d'estudis.

Tant els centres públics com privats porten uniforme típic de cada escola per evitar desigualtats entre alumnes per la seva condició econòmica familiar.

La inversió en educació està per sobre de la mitjana europea.

L'educació superior consta de les millors universitats del món (com la d'Oxford o Cambridge).

La primera etapa d'aquest sistema educatiu és l'educació primària que comença a l'edat dels cinc anys fins als onze. Aquesta etapa es divideix en dos:

- Dels 5 als 7 anys → Franja d'edat infantil (educació infantil)
- Dels 7 als 11 anys → Edat *Júnior* (educació primària)

La següent etapa és l'educació secundària que la comencen als dotze anys. Els dos primers anys de secundària serien 7è i 8è. En algunes escoles, els estudiants han

de fer un examen d'accés comú en el curs 7è. La transició de *l'edat Júnior a l'edat Sènior* (del 8è al 9è) pot estar condicionada pels resultats de la prova d'accés comuna que han fet en aquestes escoles. El 9è any és molt important pel sistema educatiu britànic, ja que molt dels estudiants fan aquesta transició de *l'edat Júnior a l'edat Sènior* i és un moment molt important per a totes les escoles i pel programa que duen a terme: GCSE (Certificat general d'educació secundària).

En els últims dos anys de secundària 10è i 11è, on els alumnes tenen catorze anys, es preparen per a l'examen GCSE que hauran de fer dos anys després. També són molt importants les optatives que escullen i els resultats que obtenen en el GCSE, tant pels seus futurs estudis com per l'admissió a la universitat.

La següent etapa és la preparació universitària que es duu a terme quan els alumnes arriben als setze anys i té una duració de dos cursos. A partir dels divuit anys, deixa de ser obligatòria l'educació.

L'última etapa és la Universitat que al Regne Unit té una duració de tres cursos.

- **SISTEMA EDUCATIU FRANCÈS**

A França, l'educació és laica i gratuïta i és molt ben reconeguda per la seva capacitat resolutiva i analítica que s'inculca als nens/es des de ben petits. Tot això es deu a la filosofia que tenen, on sempre busquen els millors recursos per convertir aquests nens/es en els futurs líders d'un país de referència al món.

El sistema educatiu està regulat totalment pel Departament d'Educació Nacional , Superior i d'Investigació. Són els qui marquen els plans d'estudis. Els professors són funcionaris públics i són formats com a tal.

L'educació és obligatòria dels sis als setze anys.

La primera etapa educativa és l'educació preescolar implantada en guarderies i són opcionals pels infants de dos a sis anys.

La següent etapa és l'educació primària i acull a nens/es d'entre sis i onze anys. Un cop acaben aquests cinc anys, passen directament a l'educació secundària inferior.

Aquesta etapa dura quatre cursos, és a dir dels onze als quinze anys. El primer curs està pensat per l'adaptació de l'alumne en aquesta nova etapa educativa i per enfortir el que han après anys anteriors. El següent curs és per l'elecció dels estudis generals o tecnològics, i el tercer curs serveix per orientar a l'alumne en la seva elecció. Quan acaben aquests quatre anys, primer han de fer una prova per obtenir un diploma i després l'escola orienta als alumnes i a les famílies amb el camí escolar

adequat, basant-se en les seves recomanacions en els informes escolars de l'alumne en qüestió o segons les preferències d'ell/a mateix/a.

La pròxima etapa és l'educació secundària superior i es duu a terme durant tres cursos, és a dir dels quinze als divuit anys. Aquesta etapa educativa ofereix tres camins diferents:

- El camí general: Prepara als alumnes per estudis superiors amb una llarga duració.
- El camí tecnològic: Prepara als alumnes per estudis tecnològics superiors.
- El camí professional: Condueix als alumnes a la vida laboral, però també permet que els alumnes puguin seguir amb els seus estudis en l'educació superior.

L'última etapa és l'educació superior, on pots accedir a la universitat.

4. COMPARATIVA AMB SISTEMES EDUCATIUS FORA D'EUROPA

- **SISTEMA EDUCATIU XINÈS**

A la Xina se li dona molta importància a l'educació, ja que per ells és la clau pel desenvolupament i el progrés humà.

La primera etapa d'aquest sistema educatiu és l'educació infantil i té una duració de tres anys. Els nens/es entren a la guarderia als tres o quatre anys i els reparteixen en tres sales diferents depenen de les seves edats: la petita, la intermitja i la gran. Un factor a tenir en compte és que aquesta primera etapa no és gratuïta, però tampoc és obligatòria.

El més comú a la Xina és que els pares incorporin els seus fills/es a un centre educatiu per formar-se bé des de ben petits a causa de la competència que hi ha dins d'aquest país.

Abans de passar a la següent etapa que és l'educació primària, existeix un any preparatiu on els nens/es de sis anys poden accedir amb la finalitat de poder formar-se per entrar a l'escola.

Per entrar a l'educació primària els nens/es han de fer un examen o entrevista on són avaluats.

Un cop superen aquesta prova han de cursar sis anys a l'escola primària. Aquesta etapa és gratuïta i obligatòria, però els pares han de pagar els llibres de text i el material escolar. Fan un horari bastant llarg on comencen les classes a les 7:30 del matí fins a les 18-19:00 de la tarda, amb un descans entremig per dinar. Les classes tenen una duració de dilluns a divendres i els dissabtes hi ha classes d'interès pels alumnes que volen assistir, a més de classes particulars per aquells que volen tenir les millors notes. Aquesta etapa la comencen amb sis o set anys fins als dotze o tretze anys.

La pròxima etapa és l'educació secundària de primer cicle i té una duració de tres anys. Com en l'etapa anterior, també han de fer un examen per poder ingressar-hi, però aquesta vegada és un examen molt complicat. És molt important treure la millor nota perquè els que tinguin millors notes poden optar per entrar a les millors escoles. Els nens/es van de dilluns a dissabte a l'escola i es passen gairebé tot el dia allà. Aquesta és l'última etapa obligatòria i gratuïta pels nens/es de la Xina. Com bé he dit abans els pares només han de pagar els llibres, el menjar i com a molt l'allotjament si els internen a un institut.

La següent etapa és l'educació secundària de segon cicle i també té una durada de tres anys, aquesta etapa seria com el batxillerat que nosaltres coneixem a Espanya. Aquesta etapa els pares sí que han de pagar la matrícula, l'allotjament, el menjar, els llibres i el material escolar. Així doncs, aquests tres anys serveixen com a preparació per l'examen que han de fer per poder ingressar a la universitat anomenada *gaokao*, aquesta prova seria la que nosaltres coneixem com a Selectivitat.

Segons molts estudis que s'han anat fent al llarg del temps, aquest examen xinès és l'examen més complicat del món. D'una banda, els alumnes tenen molta pressió social perquè com bé he dit anteriorment hi ha molta competència i la població xinesa veu treure bones notes com a única opció per poder pujar d'escala social. D'altra banda, Yong Zhao (professor d'una universitat de Kansas), afirma que només el 10% de joves que es presenten acaben accedint a una bona universitat, els altres es consideren un gran fracàs. A més, tenen uns mitjans de seguretat molt potents, utilitzant drons, càmeres de vigilància, etc. En el cas que t' enxampin copiant, pots arribar a anar a la presó.

Acabada aquesta etapa, comença l'última que es tracta de la Universitat amb una duració de quatre anys.

- **SISTEMA EDUCATIU NORD-AMERICÀ**

Als Estats Units les classes són molt dinàmiques i entretingudes en qualsevol de les etapes educatives, això s'esdevé gràcies a moltes de les activitats de grups que fan, debats on tothom pot participar i es promou que alumnes intervinguin a la classe i sigui cooperativa.

Una característica en aquest sistema educatiu és la importància que tenen els esports de grup en molts dels instituts. Per a molts estudiants, estar a "l'equip de l'institut" és més important que ser el primer de la classe, de fet, a l'hora d'aconseguir beques universitàries a vegades fins i tot és més útil.

La primera etapa d'aquest sistema educatiu és l'educació infantil que es duu a terme dels dos als cinc anys. Tot i que no és obligatòria, cada vegada és més freqüent que s'ofereixi en les escoles de primària i, per tant, és més usual que els infants cursin aquesta primera etapa educativa. Aquesta etapa és rellevant pels infants, ja que els hi permet tenir un primer contacte amb les nocions bàsiques de l'educació, així com el desenvolupament motor i el desenvolupament d'habilitats socials.

La següent etapa és l'educació primària on generalment als Estats Units té una duració dels sis als deu anys, per molt que en altres parts d'aquest país té una duració dels sis als onze anys. És bastant comú que els estudiants de primària

tinguin deures regularment, encara que algunes escoles dels Estats Units opten per allunyar-se d'aquesta tendència.

La pròxima etapa és l'educació secundària. Aquesta comença amb els estudiants assistint a la "Middle School" dels onze als tretze anys i després a la "High School" on estan quatre anys més, dels catorze als divuit. Per nosaltres el primer cicle serien els primers dos anys de l'ESO i el segon cicle de secundària serien els dos últims anys de l'ESO més 1r i 2n de Batxillerat.

En aquesta etapa també hi ha una opció on pots escollir assignatures més relacionades amb el món laboral empresarial o algun altre sector, en el cas que tinguis clar que no vols seguir posteriorment amb estudis universitaris.

Durant aquest període de l'educació, els alumnes són molt ben assessorats pels seus professors perquè en els dos últims anys de secundària poden optar per escollir les assignatures que millor els hi vagi pel seu futur acadèmic a la universitat.

Aquestes escoles de secundària tenen assignatures on et pots formar en tres especialitats: acadèmicament (l'alumne escull en quin àmbit acadèmic especialitzar-se depenent de quins seran els seus estudis posteriors), formació professional (educació agrícola o empresarial, economia domèstica, comerç i indústria) o general (aquest programa és pels alumnes que no tenen clar si seguir amb els estudis universitaris o en el món laboral, així que aquí se'ls hi ofereixen les dues opcions a la vegada).

L'última etapa és la Universitat, on cal destacar que els Estats Units té algunes de les més prestigioses del món com: Yale, Harvard, Princeton, etc.

5. EL DESENVOLUPAMENT EMOCIONAL EN L'ADOLESCÈNCIA

Un altre objectiu d'aquesta recerca és en l'àmbit psicològic: com afecta tant el pas de la tria en acabar l'ESO cap a les diferents opcions acadèmiques com, també, l'afectació a escala emocional d'un estudiant de batxillerat igual que un estudiant que està cursant l'última etapa de l'ESO.

Aquesta etapa de la vida es divideix en tres fases: l'adolescència primerenca (12-13 anys), l'adolescència mitjana (14-16 anys) i l'adolescència tardana (17-21 anys). ***Les edats són aproximades segons les fonts consultades.**

Durant tot aquest període de temps es produeixen molts canvis i amb ells un gran creixement fisiològic, intel·lectual, psicològic i social. Aquesta és l'etapa final pel desenvolupament de la nostra identitat. Amb aquesta investigació ens volem centrar sobretot en el desenvolupament intel·lectual i emocional que fan els adolescents.

En la primera etapa de l'adolescència els canvis són físics, sobretot. Els canvis psicològics i/o emocionals no venen fins a la segona etapa; en aquesta, com a molt, poden tenir algun problema d'autoestima, ja que el seu cos està tenint molts canvis a causa de la transició que estan fent d'un cos de nen/a a un cos d'adolescent.

Així doncs, en la segona etapa de l'adolescència és quan comencem a veure aquests canvis notoris, psicològics i emocionals, perquè es comença a dur a terme el pensament abstracte, una habilitat de l'ésser humà que facilita la creació d'idees, imaginar successos, planificar solucions i projectar el futur. Aquest pensament es manifesta en la cerca de vincles afectius i en l'acceptació d'un grup social. Els adolescents comencen a pensar en les conseqüències futures i estan en la recerca de la seva pròpia identitat on construeixen una imatge d'ells/es mateixos/es la qual projectar als altres. En conseqüència, el principal grup de referència cap a ells/es deixa de ser el nucli familiar per passar a ser per complet tots els seus vincles amistosos. Tots aquests canvis van encaminats a aconseguir una maduració des del punt de vista cognitiu com també psicosocial.

Aquests passos no deixen de ser imprescindibles per poder desenvolupar l'autonomia, la responsabilitat i la mateixa identitat.

Ara veurem diversos elements específics que caracteritzen l'adolescència mitjana, especialment des d'un punt de vista psicosocial. Seguint les afirmacions que proposava el 1999 Krauskopf (consultora i investigadora internacional en adolescència i joventut) en el

seu article sobre l'adolescència i salut: "El desenvolupament psicològic a l'adolescència: les transformacions en una època de canvis".:

- Diferenciació del grup familiar: És l'aptitud que adquireix l'adolescent que li permet separar-se ell/a mateix/a emocionalment i físicament del seu nucli familiar. Això els hi permet desenvolupar la seva autonomia, maduresa emocional i independència.
- Desafiament parental per pèrdua de fill desitjat: Moltes vegades els fills/es deceben els seus pares i mares, però a vegades també passa al revés i quan els pares i mares idealitzen als seus fills/es i aquests no acaben sent de la manera que ells volien, perquè escullen altres camins, que no han de per què ser els equivocats, pels pares i mares ho són. Aquí és quan es poden desenvolupar aspectes com la manca de respecte, suport, atenció o protecció, i tot això són seqüeles silencioses que sovint acompanyen als adolescents fins a l'edat adulta en forma de ferides psicològiques i mancances.
- Desig d'afirmar atractiu sexual i social: Els adolescents en aquesta etapa comencen a posar-li molt èmfasi a com es veuen físicament, fins i tot poden arribar a obsessionar-se i això pot dur a terme trastorns emocionals i/o mentals.
- Emergència d'impulsos sexuals. En aquesta etapa de l'adolescència hi ha una revolució hormonal que comença a dissenyar el cos del futur home o futura dona, de manera que, amb aquesta revolució hormonal, també tenen molta curiositat per descobrir aquest nou món de la sexualitat.
- Exploració d'habilitats personals: Els adolescents d'aquesta edat comencen a tenir molts tipus d'experiències, més bones o més dolentes, però comencen a créixer molt psicològicament i les principals habilitats que adquireixen són: l'empatia, l'autocontrol emocional, resolució de conflictes, bona autoestima, etc.
- Preocupació pel que és social i per noves activitats: Comencen a conèixer la seva personalitat, els seus gustos, la seva orientació sexual, etc.

Imatge extreta de la pàgina web: "Món científic, academia en Manresa, Refuerzo escolar"

L'última etapa de l'adolescència és el moment evolutiu immediat abans de canviar a l'edat adulta. Aquesta etapa de la vida és un període normalment més estable pels adolescents, amb un pensament més adult i centrant-se en els seus futurs. La identitat ja està ben consolidada i la gran majoria ja no busca un grup social on poder-se definir, sinó que són molt més independents i busquen vincles més emotius, personals i afinitat. No obstant això, també poden sorgir alguns trastorns psicològics, ja sigui per experiències tingudes durant l'adolescència o per aquest salt cap a l'edat adulta i com gestionar els canvis. Aquesta època és en el moment on volen "menjar-se el món" i deixar el niu dels pares.

Imatge extreta de la pàgina web "PIXNIO" en l'apartat "gente", "mujeres"

La generació en què es basa el meu estudi és l'anomenada Generació Z (som els nascuts entre els anys 1997 al 2010 aproximadament).

Són els anomenats "nadius digitals", hem crescut en l'època dels "Smartphone", xarxes socials, la immediatesa informativa. Som dependents a la tecnologia.

Tenim un gran sentit ambientalista i demostrem molta preocupació pel futur i el medi ambient. Som emprenedors i creiem que l'estudi no és necessari a vegades, per aconseguir l'èxit futur. Estem disposats a provar coses noves i assumir riscos.

6. INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL

És una part de la psicologia que ens ajuda a entendre els nostres propis sentiments i emocions, de com ens influeixen a nosaltres mateixos/es en les nostres decisions i actes i com ens relacionem amb l'entorn.

Les característiques de la intel·ligència emocional són la capacitat de motivar-nos a nosaltres mateixos/es, de conservar la dedicació malgrat les frustracions, de controlar els impulsos, d'ajustar els nostres estats d'ànims, saber empatitzar i confiar en els altres.

Aquests són els cinc pilars de la intel·ligència emocional, mencionats per primera vegada per l'autor Daniel Goleman l'any 1995:

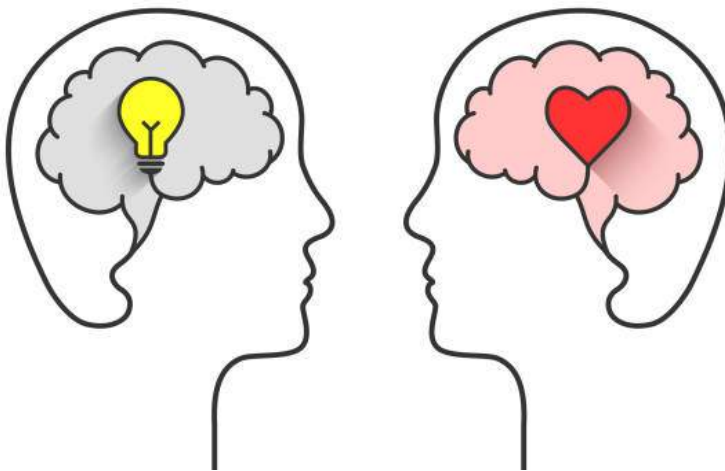
- L'autoconsciència: És el pilar més important. Es tracta de la capacitat de reconèixer i comprendre les nostres pròpies emocions i com aquestes afecten els altres. L'avantatge que tenen les persones amb aquesta capacitat és que saben quines emocions senten i per què les senten en un moment determinat, entre altres beneficis que tenen. L'autoconsciència és el primer pas per fer-nos a nosaltres mateixos/es una autoavaluació per identificar quins aspectes emocionals o de conducta podem canviar de nosaltres.
- L'autoregulació: Se centra a ser capaç de desenvolupar l'aptitud de poder controlar les nostres emocions. Així doncs, implica poder analitzar-se a un/a mateix/a, disminuir el grau en què els sentiments ens produeixen alts i baixos imprevistos, i reconduir la seva energia cap a un objectiu més adaptatiu.
- La motivació: És imprescindible per poder assolir els nostres propòsits. Aquesta part de la intel·ligència emocional se centra en la nostra pròpia realització i satisfacció personal, deixant en un segon lloc la recompensa o reconeixement extern, és a dir, intentar donar més importància al camí que fas per arribar al teu objectiu final, que no pas el que hi ha després d'aconseguir-lo, al mateix temps que deixar enrere els obstacles que ens frenen de manera injustificada a aconseguir aquest objectiu.
A més d'això, també el fet de saber-se organitzar els propòsits primer els de curt termini, mig termini, i finalment, els de llarg termini.
- L'empatia: És l'habilitat de reconèixer i entendre com se senten altres persones i tenir en compte aquestes emocions abans d'escollir com comportar-se amb aquesta determinada persona, és a dir, posar-se al seu lloc i actuar de la manera que t'agradaria que et tractessin amb tu si estiguessis en aquella posició. En l'empatia també podem afegir el fet de saber interpretar els senyals no verbals de les persones.
- Les habilitats socials o relacions interpersonals: Aquestes habilitats consisteixen a poder entendre les emocions de les altres persones, poder distingir i establir una

“distància” entre aquestes i les nostres pròpies, a la mateixa vegada que intentem crear un conducte de comunicació a través del qual poder connectar amb la gent.

Un cop hem entès quins són els cinc pilars principals de la intel·ligència emocional, podem dividir aquesta en dues àrees (segons Daniel Goleman):

- **Intel·ligència intrapersonal** → És la capacitat de desencadenar un model realista i precís d'un/a mateix/a, tenint accés als mateixos sentiments i d'emprar-los com a guies de conducta.
- **Intel·ligència interpersonal** → Capacitat de comprendre els altres; que els motiva, com treballen, com relacionar-se adequadament, etc. A més de reconèixer i reaccionar davant de l'humor, el temperament i les emocions dels altres. Està associada a l'empatia i a la capacitat d'entendre com se senten i pensen els altres.

Com a conclusió, podem veure que la intel·ligència emocional és molt important en molts aspectes de la nostra vida. En l'àmbit de treball i estudis, si aconseguim tenir desenvolupats els cinc principals pilars de la intel·ligència emocional, treballarem de manera molt més eficient i assolirem millors nivells de rendiment.

Imatge extreta de "iStock by Gelly Images" sobre la intel·ligència emocional

7. ÉS IMPORTANT L'EDUCACIÓ EMOCIONAL A L'AULA?

Després d'haver vist les diferents etapes d'un/a adolescent i de la gran importància que és tenir una intel·ligència emocional ben desenvolupada, arribem a una de les grans preguntes del nostre treball de recerca: "és important l'educació emocional a l'aula?"

Hem de recordar que les emocions estan presents al nostre dia a dia, les vint-i-quatre hores. Amb elles vivim i les hem de saber gestionar. Per tant, es pot dir que l'aprenentatge sí que es vincula amb el que és emocional, ja que l'activitat neuronal i cognitiva es veu reforçada per les experiències emocionals que ajuden a consolidar els coneixements.

Combinar aquestes habilitats emocionals amb el desenvolupament acadèmic pot fer que es creïn experiències d'aprenentatge d'alta qualitat i ambients que capacitin els estudiants per ser més efectius a les classes en el present, als seus llocs de treball i en una futura societat. Les habilitats socioemocionals són imprescindibles per poder ser un bon/a estudiant i tenir un millor rendiment acadèmic. El raonament lògic, l'atenció i la memòria tenen una gran influència per part de les emocions i això s'ha demostrat en diverses investigacions de neurociència cognitiva, a través de l'estudi de l'activitat cerebral i les seves funcions, cosa que demostra que realment es pot aprendre alguna cosa quan la persona genera emocions positives.

Si es treballa l'educació emocional a l'aula, els i les alumnes poden tenir una sèrie de beneficis com: la motivació, la concentració (tant a l'hora d'estudiar com a dins de la classe i això millorarà el seu rendiment d'aprenentatge), una reducció de l'estrès (que poden provocar els estudis), podran conèixer-se millor i així saber quins són els seus punts forts o dèbils i les seves limitacions. A més, poden desenvolupar molt millor l'empatia i saber treballar millor en grup, a igual manera que saber trobar la millor solució davant d'un conflicte. En definitiva, tindran una millor qualitat de vida, deixant de banda tots els possibles trastorns emocionals que podrien tenir.

Imatge extreta d'un article sobre la salut mental i els centres educatius al "Bloc de Psicologia del Colegio Oficial de la Psicología de Madrid"

Imatge extreta d'un article sobre l'educació emocional publicat per la pàgina web: "Colegio Narval".

8. ELS TRASTORNS MENTALS MÉS FREQUENTS EN ELS ADOLESCENTS

En aquest apartat veurem alguns dels trastorns mentals més freqüents en els adolescents que en moltes ocasions són causats per una mala gestió acadèmica.

El primer que diferenciarem són els trastorns mentals i/o emocionals que habitualment en molts adolescents són causats pels estudis i, d'altra banda, els trastorns de l'aprenentatge que interfereixen en els estudis, però no són causats per aquests.

Comencem definint que és un trastorn mental; segons la OMS *“un trastorn mental es caracteritza per una alteració clínicament significativa de la cognició, la regulació de les emocions o el comportament d'un individu. Generalment, va associat a l'angoixa o discapacitats funcionals en altres àrees importants.”*

Per tant, ara que ja sabem que és un trastorn mental, esmentarem alguns dels més freqüents en l'adolescència i que normalment es relacionen amb una mala gestió acadèmica:

- **Trastorn d'ansietat generalitzada:** consisteix en la presència d'un estat de preocupació i nerviosisme excessius en relació amb diverses activitats o esdeveniments. Aquesta preocupació excessiva és a causa de les expectatives negatives, a vegades irracionals.
Aquest trastorn també porta conseqüències negatives com l'insomni, irritabilitat, mal d'estómac, sudoració i tensió muscular.
- **Depressió major i distímia:** La depressió major es caracteritza per la presència d'un estat d'ànim patològicament baix on els sentiments de tristesa, ira o frustració intervenen en la nostra vida diària durant un llarg període de temps.
D'altra banda, la distímia és un trastorn depressiu amb una intensitat menor que la depressió, però que es manté d'una manera crònica durant un llarg període de temps. Es caracteritza per llargs períodes de gran tristesa i provoca que la persona es trobi en un pou fosc i sense fons.
- **Trastorns adaptatius i d'estrès:** Els trastorns adaptatius es diagnostiquen quan una persona presenta símptomes ansiosos o depressius d'una intensitat moderada. Aquest trastorn és molt freqüent en els joves i adolescents, ja que no coneixen estratègies efectives per poder afrontar l'estrès.

En últim lloc, podem diferenciar un trastorn mental que pot derivar en diversos trastorns de l'aprenentatge, el **TDAH** (trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat). Aquest trastorn normalment apareix als nens/es a l'edat mínima de set anys. Aquest trastorn es caracteritza per la conducta hiperactiva de les persones que el pateixen i aquesta falta de concentració per mantenir l'atenció durant un període de temps determinat. Les conseqüències de patir aquest trastorn són variades, però principalment tot això comporta a problemes en el rendiment escolar, com també en les relacions personals.

El TDAH afecta, com bé he dit abans, d'una forma negativa a l'aprenentatge. Les persones que el pateixen perden ràpidament i fàcilment la motivació que necessiten per poder seguir el seu camí i assolir els seus objectius, ja que no són capaços de concentrar-se ni seguir el ritme de les classes i els hi costa el doble guardar tota la informació.

Arran d'aquest trastorn mental es poden derivar d'altres trastorns de l'aprenentatge, principalment:

- La dislèxia (dificultat per llegir).
- La discalculia (dificultat per entendre, aprendre i resoldre operacions matemàtiques basades en números).
- Els trastorns del desenvolupament del llenguatge (pot afectar a la parla, la capacitat per escoltar, la lectura i l'escriptura dels infants).
- El trastorn de l'aprenentatge no verbal (dificultat per reconèixer i comprendre patrons en les expressions facials, el llenguatge corporal i altres tipus de comunicació no verbal).

Així doncs, en aquest últim punt també hem vist alguns dels trastorns de l'aprenentatge que a diferència dels mentals no són causats pels estudis, però sí que tenen conseqüències en aquests.

Imatge extreta d'un article sobre l'ansietat de la pàgina web "Cristina Psicología Online": "¿Por qué tengo ansiedad si todo en mi vida va bien?"

9. LA INCLUSIÓ EDUCATIVA

Aquest apartat l'he introduït arran de l'entrevista que li vaig fer a l'Anna Sala, professora de la Salle. Un cop vam acabar l'entrevista em va explicar, a fora de càmeres, els problemes que tenien a l'aula a conseqüència de la dificultat per seguir la classe quan hi ha casos a l'aula amb dificultats adaptatives, tant siguin socials com de salut. Així que em vaig documentar sobre aquest tema, ja que crec que és un punt important per detallar en el meu treball i possiblement a millorar en el sistema educatiu.

Segons el decret de la Generalitat de Catalunya l'any 2017 es va implantar una nova llei "La inclusió educativa", un procés iniciat de dècades anteriors, que consisteix en el fet que els centres educatius, tenint en compte la diversitat de persones i la complexitat social, ofereixin expectatives d'èxit a tots els alumnes en el marc d'un sistema inclusiu, regular l'atenció educativa en tot l'alumnat, en totes les etapes educatives.

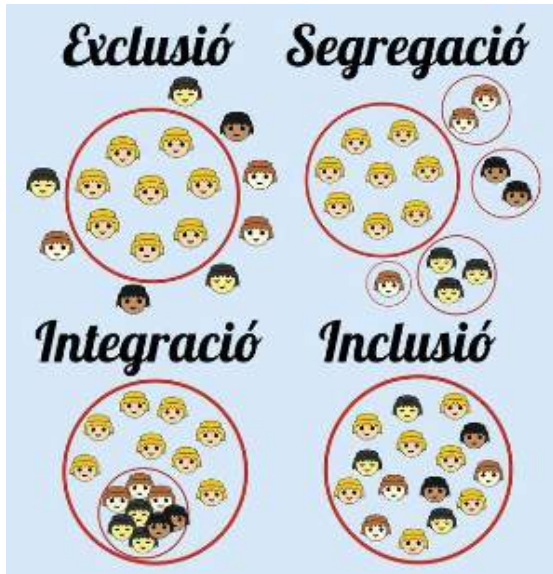
Aquesta llei, explicada des del punt de vista de Stainback (2001), ens diu que l'educació s'ofereix a tots els infants, nens/es i adolescents, sense cap mena de discriminació ni distinció de la capacitat, raça, o qualsevol altra diferència, l'oportunitat per continuar sent membre de la classe ordinària i per aprendre dels seus companys/es, i juntament amb ells/es dins l'aula.

La inclusió educativa és una gran millora en el nostre sistema educatiu, ara bé, es creu que no s'ha acabat d'implantar d'una manera correcta.

Tornant al cas de l'Anna Sala, em va comentar que en la seva escola-institut aquesta millora sí que s'ha dut a terme. Com a experiència pròpia va declarar que fa uns anys a la classe de 4t d'ESO, on era ella la tutora de 35 alumnes aproximadament, entre ells hi havien 3 que presentaven diferents dificultats per seguir la classe amb total normalitat. Un d'ells venia de l'estranger i no sabia cap altre idioma que no fos el seu natiu, un altre tenia síndrome de Down i un altre patia un trastorn mental greu que li dificultava les relacions socials i l'aprenentatge de l'escola. Com a professora, l'Anna havia d'impartir classes donant tot el contingut necessari de 4t d'ESO d'una manera inclusiva a tothom, però evidentment això era gairebé impossible.

Com a conclusió la seva crítica constructiva va ser que, evidentment, és una gran iniciativa per part de l'educació voler implantar aquesta inclusió educativa, però creu que per aconseguir fer-ho d'una manera que sigui eficaç i bona, necessiten donar recursos i eines al

professorat per poder-ho fer, a més d'una bona formació per poder tractar tots aquests casos i un millor repartiment d'aquests.

Imatge extreta de l'article "Inclusió Educativa" de la pàgina web "Plafarreras"

10. LES SEQÜELES DE LA COVID-19 EN LA SALUT EMOCIONAL

Ja fa més de dos anys des d'aquella pandèmia que ara veiem tan llunyana, però que en veritat ha tingut i encara té repercussions negatives en la salut mental de les persones, sobretot en la dels joves estudiants.

Després d'haver fet diverses entrevistes a diferents professionals, molts d'ells m'han mencionat aquest gran tema, la salut emocional de les persones després de la pandèmia, més concretament en els adolescents.

“La pandèmia ha generat en tots nosaltres una nova consciència de fragilitat i ha incrementat la vulnerabilitat en l'estat mental de les persones. Això és degut al fet que potser aquelles persones que sempre estaven fent coses, mai paraven a casa i no connectaven amb el seu món interior, en la pandèmia ho van haver de fer durant molt de temps.”¹

La Covid-19 va provocar un terratrèmol inesperat en moltes famílies. El tancament d'escoles, por al contagi, a la malaltia, a la mort, soledat, incomunicació, augment d'exposició de pantalles...

Com parlàvem a l'apartat de l'adolescència, dèiem que és una etapa de gran vulnerabilitat, canvis físics, socials i emocionals que influiran en l'autoestima i la personalitat del futur adult.

La majoria d'adolescents van patir la interrupció dels seus estudis, rutines, van reduir els contactes socials, pèrdues d'amistats i ruptures amoroses, cancel·lacions d'estades a l'estranger i de viatges de fi d'etapa.

A més, la sobreexposició dels mitjans de comunicació, l'ús excessiu d'internet, l'estrès, la preocupació per la salut de la família i el seu estat laboral va ser una experiència traumàtica. Això va provocar l'aparició de trastorns mentals que avui dia encara arrossegueu com: ansietat, depressió, estrès posttraumàtic, conductes suïcides i trastorns de la conducta alimentària.

Aquest fet fa que avui dia encara hi hagi un baix rendiment acadèmic, falta de concentració i molta desmotivació general.

---

¹ Argument extret de Jaume Funes en l'article “la feina dels professors no només és ensenyar matemàtiques”

Imatge extreta de la pàgina web "Hospitality-on" de l'article "España extiende el cierre de fronteras hasta fin de año"

11. PART PRÀCTICA

En aquesta part del treball s'ha dut a terme la creació d'un documental. Per fer aquest documental s'han fet gravacions a diversos professionals de l'educació, de la sanitat i a diferents estudiants, amb unes entrevistes prèviament planificades i individualitzades.

Un cop obtingudes les gravacions, s'han inserit els millors fragments d'aquestes a un editor de vídeo anomenat "DaVinci Resolve".

També s'ha demanat permís a la direcció de l'Institut Quercus per poder fer unes gravacions de plànols del centre, tant d'aules, com de passadissos o espais comuns.

Tota l'edició i maquetació del documental l'he elaborat jo mateixa amb l'ajuda de tutorials del programa. La part musical del documental s'ha extret dels vídeos oficials de les cançons a través de "YouTube".

Imatge extreta de la pàgina web "Wikimedia Commons" de l'article "File:DaVinci Resolve Studio.png"

Una vegada elaborat el documental complet, s'ha fet una selecció d'imatges i àudio per poder-ne fer un tràiler que causés impacte. Per poder accedir posteriorment a aquests documents visuals s'ha elaborat un QR a partir de l'enllaç d'aquests, per poder-ho visualitzar.

La part central d'aquest reportatge audiovisual són les entrevistes i seguidament anomenarem als entrevistats i el perquè de l'elecció d'aquests professionals en concret:

De l'Institut Quercus: Centre educatiu de Sant Joan de Vilatorrada on es cursa ESO, Batxillerat i formació professional com els cicles formatius i PFI. S'ha entrevistat a dos professors d'aquest centre perquè d'aquesta manera s'ha pogut obtenir un punt de vista d'un institut públic que treballa amb el mètode educatiu tradicional.

- **Marc Vilardell:** Professor de cultura clàssica durant quatre anys, i un al Quercus. Es va decidir entrevistar-lo per tenir un punt de vista d'un professor d'aquest centre.

ANNEX I (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

- **Martí Garcia:** Professor de biologia i geologia durant trenta-un anys i divuit al Quercus. A més a més, també ha sigut un dels “orientadors” del centre. S’ha entrevistat aquest professor per tots els seus anys d’experiència exercint de professor en un mateix centre.

ANNEX I (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

De l’Institut Cardener: Centre educatiu de Sant Joan de Vilatorrada on es cursa l’ESO. S’ha entrevistat al director i a una professora d’aquest centre per poder tenir un punt de vista d’un altre institut públic, però que treballen amb una metodologia diferent, l’educació moderna o innovadora per projectes.

- **David Atzet:** Director des del 2012 de l’Institut Cardener i professor de socials i tecnologia. S’ha entrevistat per poder tenir un punt de vista d’un institut on treballen amb un mètode educatiu innovador.
- **Irene Carreño:** De la mateixa manera que al David Atzet, també es va entrevistar a una altra professora, en aquest cas de llengua catalana i castellana.

ANNEX III (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

De la Salle Manresa: És un institut-escola cristià, privat-concertat, situat a Manresa, on es cursa 1r i 2n cicle d’Educació Infantil, Primària, ESO i Batxillerat. D’aquest centre vaig entrevistar a una professora:

- **Anna Sala:** Es va entrevistar per poder tenir un punt de vista d’una professora d’un centre educatiu diferent dels altres. És professora de matemàtiques i tecnologia des de fa disset anys a la Salle.

ANNEX II (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

De l’Institut Cal Gravat: És un centre educatiu públic que ofereix estudis d’ESO i Batxillerat. D’aquest centre vaig entrevistar a un professor:

- **Ramon Barlam:** Professor d’història a l’Institut Cal Gravat. Col·laborador d’universitats (a la UAB, a la de Girona, la del País Basc, la d’Andalusia, d’EUA, de Mèxic...), ha exercit de mestre de primària i parvulari a la Vedruna de Sallent, també ha sigut professor d’aula d’acollida, d’aules obertes i d’atenció a la diversitat, a més d’haver sigut consultor del Pràcticum de psicopedagogia a la UOC durant deu anys. Té molta experiència en diversos instituts, com el Quercus, a Sallent, a Callús...

ANNEX III (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

Professionals de la salut:

CSAM (Centre de Salut Mental d’Althaia): D’aquest centre vaig entrevistar a un psiquiatre:

- **Dr. Jordi Giménez-Salinas i Botella:** És el Cap Clínic de Salut Mental d'Adults. S'ha entrevistat per poder tenir un punt de vista d'un professional de la salut mental sobre els casos de trastorns mentals i la seva opinió sobre com aquests afecten els estudis i viceversa.

ANNEX V (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

Institut Quercus:

- **Àlex Casanova:** Es va entrevistar per tenir un punt de vista d'un psicòleg, per molt que al centre té el paper d'integrador social, però actualment ja està exercint com un "psicopedagog" més.

ANNEX IV (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

Estudiants adolescents:

- **Rosa Herrera:** Té divuit anys i està cursant 1r de carrera de nutrició. La Rosa sempre ha sigut una molt bon estudiant. La seva fita és estudiar medicina i ser pediatra, però no va voler l'opció de passar per un batxillerat i una selectivitat. En canvi, va voler estudiar des del nivell més baix de la sanitat com és ara auxiliar d'infermeria, passar per un grau d'infermeria i així poder arribar finalment a la facultat de medicina. Per mala sort, arran de la Covid les notes per poder entrar als graus d'infermeria han pujat molt, ja que hi ha molta demanda d'infermeres i no va poder entrar. Ara, està cursant 1r grau de nutrició a la Universitat de Vic, sense perdre la il·lusió de la seva fita final.
- **Marta Ojer:** Té disset anys i està cursant un cicle formatiu d'esports a l'Institut Quercus. S'ha entrevistat perquè així hem tingut un punt de vista d'una estudiant de cicles formatius. En un principi ella tenia molt clar que volia fer el batxillerat científic i anar al grau universitari de Fisioteràpia, fins que una entrenadora del seu equip la va animar amb el grau d'esports. Va veure que arribava al mateix lloc sense haver de passar per batxillerat ni fer la selectivitat, que per ella era sinònim de pressió i exigència. Va rebre comentaris per part dels professors dient que perdria el temps i que ella "valia" per fer un batxillerat i que d'aquesta manera no demostraria tot el seu potencial.
S'ha obtingut permís dels seus pares per poder fer la gravació, ja que és menor d'edat

ANNEX VII (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

- **Alba Izquierdo:** Té disset anys i està cursant 2n de Batxillerat a l'Institut Quercus. S'ha entrevistat perquè d'aquesta manera s'ha pogut obtenir un punt de vista d'una

estudiant de batxillerat que a més a més té un TDA (trastorn de dèficit d'atenció), per tant, també s'ha obtingut un punt de vista d'un estudiant amb un trastorn d'aprenentatge.

Amb el permís dels seus pares per fer la gravació, ja que és menor d'edat.

ANNEX VI (anar-hi per veure les preguntes entrevistades)

QR PER VEURE EL TRÀILER

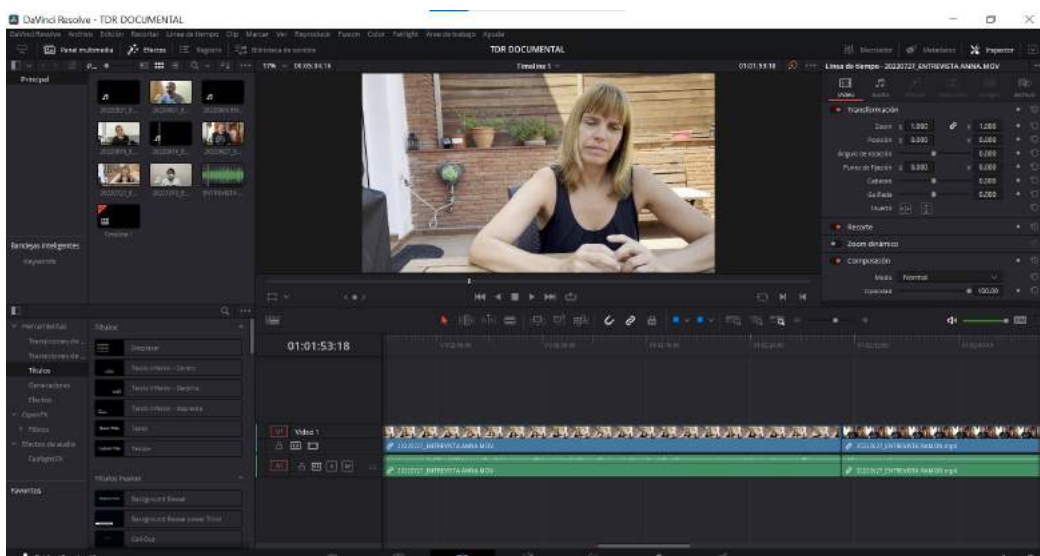
QR PER VEURE EL DOCUMENTAL

QR TOTES LES ENTREVISTES A PROFESSIONALS

QR ENTREVISTES ALUMNES

"Imatge extreta del procés que s'ha fet editant el documental"

12. CONCLUSIONS

Les conclusions d'aquest treball de recerca, s'han obtingut tant per la recerca documental de bibliografies web com de les entrevistes a diferents professionals de la salut i educació, així com dels testimonis de diferents alumnes voluntaris.

En primer lloc, i seguint el mateix ordre del treball, hem arribat a la conclusió que el sistema educatiu actual de Catalunya és correcte però totalment millorable. S'està fent una immersió a una educació innovadora, competencial i menys memorística, on es treballa més per projectes i experimentant vivencialment les matèries curriculars.

Comparant amb el sistema educatiu d'altres països europeus i d'altres continents destacats, el nostre és similar al francès, on destaca possiblement i negativament, que està subordinat a un govern polític, específicament al Departament d'Ensenyament, on s'evidencia la poca inversió de recursos destinats, fent que no s'ajustin les necessitats pedagògiques d'alumnes i professorat.

Com a països on emmirallar-nos, destaca el de Finlàndia, tant per destinació de recursos, com per l'autonomia de cada centre en l'àmbit curricular i d'innovació. D'altra banda, també hi ha el sistema britànic on la qualitat de l'ensenyament és el seu fort, igual que les seves universitats. Dels EUA ens ha fet reflexionar la prova d'accés a la universitat, i els estudis obligatoris fins als divuit anys. Com a contrapunt, aquí a Catalunya, l'accés a la Universitat és a través d'unes proves anomenades "PAU" i la nota mitjana del teu pas per Batxillerat. Creiem que s'hauria de tenir en compte més les aptituds de l'estudiant, aplicant altres proves més específiques de les mateixes universitats i que no tot el pes el tingui la nota final d'aquestes PAU i del batxillerat, com es fa als EUA.

Finalment, destacar el sistema alemany, per la seva gran aposta dual de formació professional i acadèmica. Sobre aquest punt, ens ha fet reflexionar en entrevistar diferents alumnes, l'estigma que a Catalunya encara hi ha sobre els cicles formatius, com si fossin inferiors al batxillerat, cosa que altres regions d'Espanya com al País Basc està més normalitzat.

Tots els professors entrevistats, psiquiatre i psicòleg, han estat d'acord que la manca de recursos (econòmics, de personal, de formació especialitzada) de l'educació és la causa principal d'aquesta deficient gestió emocional a l'aula, bàsica en totes les etapes, però vital en l'adolescència.

El Batxillerat actual, el que estem cursant els alumnes de segon, està totalment obsolet, desfachat, i no s'ajusta a l'educació rebuda fins ara, de caràcter més innovador. Tot i que enguany als alumnes de primer de Batxillerat ja se'ls ha proposat des del Departament

d'Educació de la Generalitat un nou model més competencial i menys memorístic, creiem que s'ha implementat, potser abans d'hora, sense el consens del professorat i de manera improvisada, i sobretot sense haver implementat a l'ESO el sistema de projectes i competencialment de manera unificada i amb una bona base sòlida, d'uns anys de rodatge per poder tenir al professorat format per aquest nou model educatiu.

També hi ha hagut un consens absolut, en la creença que les tutories són la CLAU, per conèixer bé a l'alumne, per poder crear aquest clima de confiança, per poder veure les seves necessitats i pors, i sobretot per poder detectar ràpidament possibles trastorns emocionals o mentals a l'aula i poder actuar amb immediatesa.

La part d'orientació acadèmica és clau per la decisió de l'alumne de quart d'ESO de saber quins estudis postobligatoris voldrà cursar o si es vol endinsar al món laboral. Aquí la visió del professorat i de l'alumnat és molt distant, ja que el professorat creu que es realitza una bona orientació, cadascú en el seu centre, i, en canvi, l'alumnat entrevistats diu que va ser insuficient, que no els va resoldre dubtes i que continuaven tenint aquesta por a cursar Batxillerat o a no haver escollit bé la sortida acadèmica. Segons els alumnes, creuen que si el tutor individual els hagués reforçat les seves fortaleses, fer-los veure les seves possibles mancances i haver-los donat un clima de confiança, la decisió no els hauria sigut tan traumàtica per ells.

S'ha demostrat el nostre objectiu de recerca i és que el Batxillerat es viu en els alumnes com una etapa estressant, angoixant i a vegades poc motivadora. El nivell d'exigència del batxillerat és molt alt i a vegades supera les capacitats de l'alumne i arriba un punt on no pot rendir. És VITAL una bona gestió emocional a l'aula perquè tant el procés d'elecció, com de cursar aquest estudi sigui menys angoixant emocionalment parlant.

Per finalitzar, i com a últim propòsit en el treball és que els estudis hauran d'evolucionar en concordança a les noves generacions d'alumnes que les cursen, el món roda i tot hauria de rodar a la mateixa velocitat per no quedar endarrerits.

Som de l'anomenada generació "Z". Una generació digital, tecnològica, autocrítica, i com ens diuen algun professional de la salut, de "cristall".

Som vulnerables, tant pel fet de ser adolescents com per haver viscut i arrossegat les seqüeles emocionals d'una pandèmia, la Covid-19, que ens va enganxar en una etapa d'inseguretats, de transició i clau per la maduració emocional i la creació de la personalitat del nostre futur adult.

Aquesta baixa autoestima i vulnerabilitat també són causants dels nostres trastorns emocionals durant aquest pas i durant els estudis de Batxillerat, però el sistema educatiu i com està estructurat actualment fan augmentar la càrrega d'aquesta motxilla emocional que tots portem al damunt.

El nou pla d'estudis, del Batxillerat, creiem que s'ha d'adaptar a les necessitats de la generació que l'estudia, i poder adequar-la a la societat actual, no a les necessitats polítiques i els recursos econòmics destinats.

WEBGRAFIA

2. El nostre sistema educatiu

MORENO, Jessica. “Així serà el batxillerat a Catalunya el curs 2022-23: Tot el que canvia”. Juliol 2022. [en línia] [data de consulta: 19-09-22]
<<https://beteve.cat/societat/aixi-sera-batxillerat-catalunya-curs-2022-2023-canvis/>>

LENDOIRO, Gema. “¿Por qué fracasa el sistema educativo español?”. Febrer 2014. [en línia] [data de consulta: 25-05-22]
<<https://www.abc.es/familia-educacion/20140215/abci-fracaso-escolar-clases-201402141156.html>>

CARDÚS, Laura. “Què ens diuen les noves dades d'abandonament escolar prematur a Catalunya?”. Febrer 2022. [en línia] [data de consulta: 22-08-22]
<<https://fundaciobofill.cat/blog/que-ens-diuen-les-noves-dades-d-abandonament-escolar-prematur-a-catalunya>>

3. Comparativa amb sistemes educatius d'Europa

Comissió Europea. “Sistemas Nacionales de Educación”. [en línia] [data de consulta: 28-08-22]
<<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems>>

4. Comparativa amb sistemes educatius fora d'Europa

ApplyBoard “The United States Education System”. Maig 2022. [en línia] [data de consulta: 5-09-22]
<<https://applyboardindia.zendesk.com/hc/en-us/articles/6478326766605-The-United-States-Education-System>>

GARCÍA, Gustavo. “El sistema educativo chino 中国教育”. Juny 2019. [en línia] [data de consulta: 16-09-22]
<<https://elhexagono.wordpress.com/2019/06/09/aprende-chino-con-yang/>>

5. El desenvolupament emocional en l'adolescència

GUZMÁN, Grecia. “Adolescencia media: características y cambios que se producen en ella”. Agost 2018. [en línia] [data de consulta: 30-09-22]
<<https://psicologiyamente.com/desarrollo/adolescencia-media>>

MARTÍN, Helena. “Ser adolescent i tenir un trastorn de la salut mental”. Novembre 2021. [en línia] [data de consulta: 15-10-22]
<<https://www.elcritic.cat/reportatges/ser-adolescent-i-tenir-un-trastorn-de-la-salut-mental-110038>>

“Psicología Juvenil (12-18 años)”. 2022. [en línia] [data de consulta: 8-10-22]
<<http://grupopersonaliza.com/psicologia-juvenil-12-18-anos/>>

GARCÍA, María Francisco. “13 problemas de autoestima en adolescentes”. Setembre 2022. [en línia] [data de consulta: 28-10-22]
<<https://eresmama.com/10-problemas-de-autoestima-en-adolescentes/>>

6. Intel·ligència emocional

REGADER, Bertrand. “Qué es la Inteligencia Emocional”. Maig 2015. [en línia] [data de consulta: 24-10-22]
<<https://psicologiaymente.com/inteligencia/inteligencia-emocional>>

GOLEMAN, Daniel. Editorial: Kairós “Inteligencia emocional”. [en línia] [data de consulta: 10-10-22]
<<https://www.leadersummaries.com/es/libros/resumen/detalle/inteligencia-emocional>>

7. És important l'educació emocional a l'aula?

CASTERNAO, Ángela. “¿Por qué es importante la educación emocional en el aula?” Juny 2022. [en línia] [data de consulta: 31-10-22]
<<https://blog.institutoserca.com/la-educacion-emocional-en-el-aula/>>

FERNÁNDEZ, Azucena. “La importancia de la educación emocional en el aula” [en línia] [data de consulta: 3-11-22]
<<https://eresmama.com/la-importancia-de-la-educacion-emocional-en-el-aula/>>

8. Els trastorns mentals més freqüents en els adolescents

CASAS, Miquel; BOSCH, Rosa. “TDAH, baix rendiment i fracàs escolar”. Setembre 2022. [en línia] [data de consulta: 2-11-22]
<<https://www.som360.org/ca/article/tdah-baix-rendiment-fracas-escolar>>

TORRES, Arturo. “Los 8 trastornos mentales más comunes en la adolescencia”. Juny 2017. [en línia] [data de consulta: 23-10-22]
<<https://psicologiaymente.com/clinica/trastornos-mentales-en-adolescencia>>

Extremadura, salud. “Cambios psicológicos e intelectuales en la adolescencia”. Maig 2018. [en línia] [data de consulta: 30-10-22]
<<https://saludextremadura.ses.es/ventanafamilia/contenido?content=cambios-psicologicos-intelectuales-adolescencia>>

9. La inclusió educativa

Stainback, 2001. “Inclusió educativa”. [en línia] [data de consulta: 19-11-22]
<<https://sites.google.com/plafarreras.cat/inclusioeducativa/>>

10. Les seqüeles de la Covid-19 en la salut emocional

NÄSLUND-HADLEY, Emma; ARIAS, Elena. “¿Cómo deben responder las escuelas a la crisis de salud mental que dejó el COVID-19?” Agost 2022. [en línia] [data de consulta: 19-11-22]

<<https://blogs.iadb.org/educacion/es/crisis-salud-mental-covid-19/>>

PÉREZ-BONAVENTURA Iris; “L’altra pandèmia: seqüeles de la Covid-19 en la salut mental dels joves”. Juny 2022 [en línia] [data de consulta: 27-11-22]

<https://www.social.cat/noticia/16989/laltra-pandemia-sequeles-de-la-covid-19-en-la-salut-mental-dels-joves>

ANNEXOS

ANNEXOS

Annex I → preguntes Marc Vilardell i Martí Garcia

Abans de començar li vull demanar si em deixaria gravar la imatge i la veu perquè com a producte final faré un recull de totes les entrevistes que vagi fent a diverses persones i ho acabaré formant com un documental.

INTRODUCCIÓ

Bon dia, Marc/Martí. Primer et faré unes preguntes per poder situar-nos en el teu dia a dia treballant a l'Institut Quercus com a professor.

- De quina especialitat és professor?
- Quant temps fa que treballa com a professor i quant fa que ho és a l'Institut Quercus?
- Quina experiència ha tingut treballant en centres educatius i en quants ha estat?

Ja se sap que en l'adolescència som persones inestables emocionalment, amb molts alts i baixos i això no es tradueix en el fet que tinguem un trastorn mental tots els adolescents, però molts d'ells es desenvolupen per culpa dels estudis.

CENTRE EDUCATIU

- Veu diferència en el comportament de l'alumne en l'etapa obligatòria (ESO) i la postobligatòria (Batxillerat per exemple)?
  - Per què creu que fa tanta por aquest pas?
- Ha detectat, tant en 4t d'ESO com a 1r i 2n de Batxillerat algun tipus de trastorn mental en els alumnes, com crisis d'ansietat, depressions?
  - Si és així, quina intervenció es fa o s'hauria de fer per part del professorat o del centre per millorar-ho? És molt freqüent que passi?

- Creu que hi ha molt absentisme o abandonament escolar dels estudis? Sí creu que sí, per què? Quina creu que és la causa, un mal plantejament educatiu del sistema o forma part de l'etapa de l'adolescència i la seva inestabilitat mental?
- Creu que les tutories avui dia funcionen? Són necessàries? Quants alumnes haurien d'haver-hi perquè el professor pogués conèixer-ls a tots?
  - Per què creu que són tan importants aquests sistemes d'escolta?
- Quines limitacions/impediments té el professorat per poder gestionar temes de salut mental a l'aula?

FAMÍLIA

- Creu que el professor-tutor hauria d'implicar-se més en aquests casos més extrems on hi pot arribar un trastorn mental o de conducta, o és més un problema que ha de solucionar la família i l'àmbit sanitari?

SISTEMA EDUCATIU

- Quina creu que seria una bona solució per un futur perquè aquest pas després de l'ESO no fos tan difícil mentalment?
- Creu que s'hauria d'orientar millor als alumnes amb tota la diversitat d'estudis existents perquè no tinguin aquesta por a fracassar, o no aconseguir expectatives de família, amics, professors, o de la mateixa societat?
- El nou pla de Batxillerat que s'estrenarà el curs 2022-2023, creu que és la solució?
- Quin creu que seria l'ideal?
- Parlant de la selectivitat, el gran repte pels estudiants de Batxillerat, creu que és necessària? És el detonant de molts abandonaments d'estudis?

CONCLUSIÓ

- Cal educació emocional a les escoles per saber gestionar l'estrès i aprendre habilitats per afrontar les contrarietats? Creu que aquí es fa alguna cosa relacionada amb això?

AGRAÏMENTS

Moltes gràcies per dedicar-me el seu temps. T'enviaré, si vols, una còpia meva del treball de recerca o d'aquesta entrevista quan estigui acabat tot.

Annex II → preguntes Anna Sala

Bon dia, Anna. Primer et faré unes preguntes per poder situar-nos en el teu dia a dia treballant a la Salle com a professora.

- De quina especialitat és professora?
- Quant temps fa que treballa com a professora i quant fa que ho és en aquest centre?
- Quina experiència ha tingut treballant en centres educatius i en quants ha estat?
- Hi ha un tant per cent alt o baix d'alumnes que volen continuar els estudis amb batxillerat, tenint en compte que aquí no han de fer canvi de centre?
  - Per què creu que passa això?
    - Per què creu que fa tanta por aquest pas?
- Ha detectat, tant en 4t d'ESO com a 1r i 2n de Batxillerat algun tipus de trastorn mental o emocional en els alumnes, com crisis d'ansietat, depressions?
  - Si és així, quina intervenció es fa o s'hauria de fer per part del professorat o del centre per millorar-ho? És molt freqüent que passi?
- Creu que hi ha molt absentisme o abandonament escolar dels estudis? Sí creu que sí, per què? Quina creu que és la causa, un mal plantejament educatiu del sistema o forma part de l'etapa de l'adolescència i la seva inestabilitat emocional?
- Creu que les tutories avui dia funcionen? Són necessàries? Quants alumnes haurien d'haver-hi perquè el professor pogués conèixer-ls a tots?
  - Per què creu que són tan importants aquests sistemes d'escolta?
- Quines limitacions/impediments té el professorat en el sistema educatiu actual, per poder gestionar temes de salut mental a l'aula?

- Creu que el professor-tutor hauria d'implicar-se més en aquests casos més extrems on pot arribar a un trastorn mental o de conducta, o és més un problema que ha de solucionar la família i l'àmbit sanitari?
- Quina creu que seria una bona solució per un futur perquè aquest pas després de l'ESO no fos tan difícil emocionalment?
- Creu que s'hauria d'orientar millor als alumnes amb tota la diversitat d'estudis existents perquè no tinguin aquesta por a fracassar, o no aconseguir expectatives de família, amics, professors, o de la mateixa societat?
- El nou pla de Batxillerat que s'estrenarà el curs 2022-2023, creu que és la solució?
- Quin creu que seria l'ideal?
- Parlant de la selectivitat, el gran repte pels estudiants de Batxillerat, creu que és necessària? Abans que em contestis, ja se sap que es necessita un filtre per poder tenir accés als estudis universitaris d'una manera equitativa, però creus per això que la selectivitat, tal com està plantejada és una bona opció o es pot millorar?
- És el detonant de molts abandonaments d'estudis?
- Creu que per culpa de la selectivitat d'ara, molts alumnes creguin que el batxillerat és més memorístic que competencial i d'aquesta manera no els motivi a estudiar-lo o els hi faci molt respecte o fins i tot por?
- Cal educació emocional a les escoles per saber gestionar l'estrès i aprendre habilitats per afrontar les contrarietats? Creu que aquí es fa alguna cosa relacionada amb això?

Annex III → preguntes Ramon Barlam, David Atzet i Irene Carreño

Abans de començar li vull demanar si em deixaria gravar la imatge i la veu perquè com a producte final faré un recull de totes les entrevistes que vagi fent a diverses persones i ho acabaré formant com un documental.

INTRODUCCIÓ

Bon dia, Ramon/David/Irene. Primer et faré unes preguntes per poder situar-nos en el teu dia a dia treballant a l'Institut Cardener/ Cal Gravat com a professor/a.

- De quina especialitat és professor/a?
- Quant temps fa que treballa com a professor/a i quant fa que ho és a l'Institut Cardener/Cal Gravat?
- Quina experiència ha tingut treballant en centres educatius i en quants ha estat?

Ja se sap que en l'adolescència som persones inestables emocionalment, amb molts alts i baixos i això no es tradueix en el fet que tinguem un trastorn mental tots els adolescents, però molts d'ells es desenvolupen per culpa dels estudis.

CENTRE EDUCATIU

(en el cas que hagi treballat com a professor/a de batxillerat)

- Veu diferència en el comportament de l'alumne en l'etapa obligatòria (ESO) i la postobligatòria (Batxillerat per exemple)?
  - Hi ha un tant per cent alt o baix d'alumnes que volen continuar els estudis amb batxillerat?
    - Per què creu que passa això?
  - Per què creu que fa tanta por aquest pas?
- Ha detectat, en els últims anys de l'ESO algun tipus de trastorn mental o emocional en els alumnes, com crisis d'ansietat, depressions?
  - Si és així, quina intervenció es fa o s'hauria de fer per part del professorat o del centre per millorar-ho? És molt freqüent que passi?
- Creu que hi ha molt absentisme o abandonament escolar dels estudis? Sí creu que sí, per què? Quina creu que és la causa, un mal plantejament educatiu del sistema o forma part de l'etapa de l'adolescència i la seva inestabilitat mental?
- Creu que les tutories avui dia funcionen? Són necessàries? Quants alumnes haurien d'haver-hi perquè el professor pogués conèixer-ls a tots?
  - Per què creu que són tan importants aquests sistemes d'escolta?
- Quines limitacions/impediments té el professorat en el sistema educatiu actual, per poder gestionar temes de salut mental a l'aula?

FAMÍLIA

- Creu que el professor-tutor hauria d'implicar-se més en aquests casos més extrems on pot arribar un trastorn mental o de conducta, o és més un problema que ha de solucionar la família i l'àmbit sanitari?

SISTEMA EDUCATIU

- Quina creu que seria una bona solució per un futur perquè aquest pas després de l'ESO no fos tan difícil emocionalment?
- Creu que s'hauria d'orientar millor als alumnes amb tota la diversitat d'estudis existents perquè no tinguin aquesta por a fracassar, o no aconseguir expectatives de família, amics, professors, o de la mateixa societat?
- El nou pla de Batxillerat que s'estrenarà el curs 2022-2023 el coneixes una mica per sobre?
  - En el cas que sí, creu què és la solució?
- Quin creu que seria l'ideal?
- Parlant de la selectivitat, el gran repte pels estudiants de Batxillerat, creu que és necessària? Abans que em contestis, ja se sap que es necessita un filtre per poder tenir accés als estudis universitaris d'una manera equitativa, però creus per això que la selectivitat, tal com està plantejada és una bona opció o es pot millorar?
- És el detonant de molts abandonaments d'estudis?
- Creu que per culpa de la selectivitat d'ara, molts alumnes creguin que el batxillerat és més memorístic que competencial i d'aquesta manera no els motivi a estudiar-lo o els hi faci molt respecte o fins i tot por?

CONCLUSIÓ

- Cal educació emocional a les escoles per saber gestionar l'estrès i aprendre habilitats per afrontar les contrarietats? Creu que aquí es fa alguna cosa relacionada amb això?

AGRAÏMENTS

Moltes gràcies per dedicar-me el seu temps. T'enviaré, si vols, una còpia meva del treball de recerca o d'aquesta entrevista quan estigui acabat tot.

Annex IV → preguntes psicòleg (Àlex Casanova)

Vull fer-te una entrevista a tu perquè vull comptar amb l'opinió d'un professional d'aquest àmbit i així poder fer una millor investigació del meu treball.

INTRODUCCIÓ

Bon dia, Àlex. Primer li faré unes preguntes per poder situar-nos en el seu dia a dia treballant a l'Institut Quercus com a integrador social.

- Quant temps fa que és psicòleg en un centre educatiu i quant fa que ho és a l'Institut Quercus?

- Quina experiència ha tingut treballant en centres educatius i en quants ha estat?

CENTRALITZACIÓ DEL TEMA

Ja se sap que en l'adolescència som persones inestables emocionalment, amb molts alts i baixos i moltes vegades desenvolupem trastorns mentals que poden ser lleus o molt greus i moltes vegades van relacionats amb la pressió dels estudis.

- Hi ha molts diagnòstics en aquest institut de trastorns emocionals temporals com crisis d'angoixa, estats depressius, apatia que provoca moltes absències, etc.? Són gaire freqüents?
  - En el cas que no, has hagut de tractar en algun moment de la teva carrera professional, amb estudiants que hagin patit algun d'aquests trastorns?

- Si ni hi ha molts, quins són els més habituals?

- Les causes estan relacionades directament amb els estudis, o els estudis pateixen les conseqüències d'aquests trastorns?

- Quins tractaments psicològics són els més comuns? En té casos al centre o d'això s'encarrega de tractar-los més el sistema sanitari?

MÓN EDUCATIU

- Creu que els professors han de ser o són els primers detectors dels primers símptomes?
- Quines limitacions té el professorat per poder gestionar problemes de salut emocional o mental a l'aula?
- Creu que les tutories són importants per conèixer bé als alumnes i poder detectar aquests canvis?
  - Quina ràtio seria l'ideal a les tutories?
- Caldria una formació específica pels tutors en mans d'un professional per poder saber-les dirigir i que siguin eficaces?
- I per part de l'alumnat, hauria de ser obligatori l'ensenyament a totes les etapes una assignatura dirigida per un professional de la salut que ensenyés com saber fer una bona gestió emocional i poder detectar abans possibles casos?
- Encara hi ha un rebuig social pel fet de necessitar ajuda d'un professional, com és ara anar al psicòleg, quan hi ha desequilibris emocionals o mentals?
- Creu que s'hauria d'orientar millors als alumnes en totes les etapes educatives amb tota la diversitat d'estudis existents perquè no tinguin por a fracassar o a no aconseguir les expectatives de família, amics, professors o de la mateixa societat?
- El nou pla de Batxillerat que s'implantarà l'any vinent, creu que serà una bona solució perquè disminueixin aquests casos tan abundants de trastorns emocionals en els estudiants?
- Quin creu que seria el millor model?
- Creu que la Selectivitat està ben plantejada o de la manera que ho està actualment és innecessària?
- Quina creu que seria una bona solució per un futur perquè aquest pas després de l'ESO no fos tan difícil mentalment?

TEMA FAMÍLIA

- La família directa, pares, avis germans... Solen detectar algun trastorn o solen ser els últims a veure-ho?
- De quina manera poden ajudar en el tractament la família o entorn?
- Com a professional, ha de reunir-s'hi sovint amb les famílies?

CONCLUSIÓ

- Quina recomanació té per evitar a futurs estudiants que passen per aquest canvi (d'educació obligatòria a postobligatòria), evitar aquesta pressió d'estudis i pressió social, perquè no els hi arribi a provocar uns desequilibris emocionals o mentals?

AGRAÏMENTS

Moltes gràcies per haver-me dedicat el seu temps.

Annex V → preguntes psiquiatre (Dr. Jordi Giménez-Salinas i Botella)

PRESENTACIÓ MEVA

Com bé saps estic fent un treball de recerca on em centro sobretot en el sistema educatiu postobligatori, més aviat en el canvi de l'ESO cap a la resta d'estudis i en el meu cas ho vull centrar més en el batxillerat. També em centro en les mancances que té aquest sistema educatiu actual i de com afecta mentalment als adolescents.

Abans de començar amb l'entrevista li vull demanar si em deixaria gravar la imatge i la veu perquè com a producte final faré un recull de totes les entrevistes que vagi fent a diverses persones i ho acabaré formant com un documental.

PRESENTACIÓ DE L'ENTREVISTA

Bona tarda, Dr. Giménez. Primer li faré unes preguntes per poder situar-nos en el seu dia a dia treballant al CSAM.

- Quant temps fa que treballa al CSAM i quin càrrec té actualment?
- Amb quin perfil de persones o pacients treballa?

- En alguna etapa ha treballat amb els adolescents?

TEMA SANITARI

Ja se sap que en l'adolescència som persones inestables emocionalment, amb molts alts i baixos i això no es tradueix en el fet que tinguem un trastorn mental tots els adolescents.

- Hi ha molts diagnòstics aquí al CSAM de trastorns mentals en aquesta edat i en quina edat és més freqüent?
- Em pot dir quins són els més habituals? (de trastorns)
- I relacionat amb els estudis hi ha molts casos?
  - Em refereixo aquest pas d'acabar l'ensenyament obligatori i escollir la continuïtat.
- Creu que és més per la pressió social i familiar que no pas per la inseguretats i la infravaloració d'un mateix, tots aquests casos?
- Quins són els tractaments més habituals d'aquests casos?
- Són efectius els tractaments o s'ha d'aprendre a conviure per sempre amb aquests trastorns?
- Hi ha moltes recaigudes?

TEMA EDUCATIU

- Creu que els professors han de ser els detectors dels primers símptomes?
- Quin rol han de tenir per ajudar a detectar-ho?
- Quines limitacions té el professorat per poder gestionar problemes de salut emocional i mental a l'aula?
- Creu que hauria de ser obligatori en l'ensenyament de totes les etapes, una assignatura dirigida per un professional que ensenyés com gestionar emocionalment i així poder detectar possibles casos?

TEMA FAMÍLIA

- La família més propera solen detectar algun trastorn? O solen ser els últims en veure'ls?
- De quina manera poden ajudar en el tractament la família o l'entorn?

CONCLUSIÓ

- Veu alguna manera de què es pugui disminuir aquest volum de casos nous d'adolescents, que per culpa d'aquest canvi o pressió dels estudis, es troben en aquesta situació?

AGRAÏMENT

Fins aquí l'entrevista. Moltes gràcies per dedicar-me el seu temps. Si vol un cop acabat el meu treball li faig arribar una còpia del meu treball final o de la nostra entrevista, no en tinc cap inconvenient. Ha estat un plaer, moltes gràcies per tot!

Annex VI → preguntes Alba Izquierdo

INTRODUCCIÓ:

Bona tarda, Alba.

- Quants anys tens?
- Què estàs estudiant actualment?

PREGUNTES + PERSONALS:

- Què vas decidir estudiar després d'acabar l'ESO? Per què?
- Per què no tenies com a primera opció fer Batxillerat?
- Creus que vas tenir una bona orientació acadèmica a l'ESO per decidir quin estudis cursar després?
- M'has comentat que estàs diagnosticada de TDA, des de quina edat ho saps?
- Ens pots explicar quins problemes et comporta a l'aula tenir aquest diagnòstic?
- El teu centre educatiu t'ha ajudat per portar millor els estudis? De quina manera?

- Tornant a l'orientació de 4t d'ESO, ells et van recomanar algun tipus d'estudis més específic o el que tu escollissis?
- T'has sentit recolzada pel centre educatiu pel fet de tenir aquest trastorn?

EDUCACIÓ EMOCIONAL

- Tens algun conegut que hagi patit crisis d'estrès o ansietat, o algun trastorn emocional pel fet de fer Batxillerat i presentar-se a la Selectivitat?
- Quin creus que és el motiu perquè això passi? Creus que és més per la societat, per la família o pel sistema educatiu actual?
- Creus que és important l'educació emocional a l'aula? Creus que es treballa actualment?

SISTEMA EDUCATIU

- Creus que està ben plantejada l'educació postobligatòria dirigida cap als estudis universitaris?
- Que en penses de la Selectivitat actual?
- Quines millores t'agradarien que fessin en el sistema educatiu actual, des d'un punt de vista dels estudis postobligatoris?

Annex VII → Preguntes Rosa Herrera i Marta Ojer

INTRODUCCIÓ:

Bona tarda, Rosa/Marta.

- Quants anys tens?
- Què estàs estudiant en l'actualitat?

PREGUNTES + PERSONALS:

- Què vas decidir estudiar després d'acabar l'ESO? Per què?
- En algun moment vas plantejar-te fer Batxillerat?

(per què?)

- Coneixes a més persones que hagin fet el mateix que tu, pel mateix motiu?
- Creus que vas tenir una bona orientació acadèmica a l'ESO per decidir quins estudis cursar després?

EDUCACIÓ EMOCIONAL

- Tens algun conegut que hagi patit crisis d'estrès o ansietat, o algun trastorn emocional pel fet de fer Batxillerat i presentar-se a la Selectivitat
- En el cas que no, creus que hi ha moltes persones que s'hagin trobat o es trobin ara mateix en la mateixa situació?
- Quin creus que és el motiu perquè això passi? Creus que és més per la societat, per la família o pel sistema educatiu actual?
- Creus que és important l'educació emocional a l'aula? Creus que es treballa actualment?

SISTEMA EDUCATIU

- Creus que està ben plantejada l'educació postobligatòria dirigida cap als estudis universitaris? (creus que encara es un tabú qui elegeix els cicles formatius, abans que un batxillerat?) (creus que això hauria de ser així?)
- Que en penses de la Selectivitat actual?
- Quines millores t'agradarien que fessin en el sistema educatiu actual, des d'un punt de vista dels estudis postobligatoris?